

משרד

מנהל
מנהל

מדינת ישראל

משרד המנושלה

1

5150/1-א

לשם מנהל משרד

ע. ש. ש. - מנהל משרד

מנהל משרד - מנהל משרד

13.6.1993 - 3.6.1993

מס' תיק מקורי

מחלקה

	
שם תיק: ש. ש. ש. - מנהל משרד	
מנהל משרד	5150/1-א
מנהל משרד: R0002	
כתובת: 3-312-5-7-2	
17/09/2020	מנהל משרד
43.5	

אאא, חוזם: 44715

אל: רהמש/24

מ-: בריסל, נר: 533, תא: 300693, זח: 1315, דח: ר, סג: בל,

בבב

בלמס/רגיל

אל: אירופה 3

דע: עתונות, כלכלית ב', מז"ת 2

מאת: המשלחת ליד הקהילה האירופית

הנדון: כתבה ב- LIBRE BELGIQUE בנושא סיוע הקהילה האירופאית לשטחים

להלן מהכתבה של A.M GUTTER (30.6) תחת הכותרת "ה-12 מעניקות גג ל-700 משפחות בעזה".

ה-12 משלימות ביום רביעי זה הפעולה הבולטת ביותר בסיוע הנוכחי שלהם לשטחים.

THOMAS DUPLA, נציג הנציבות האירופאית לגדה המערבית ועזה מניח את אבן הייסוד הראשונה בבניית פרויקט גדול ברצועת עזה אשר אמור לספק בשנים הבאות גג לכ-700 משפחות פלשתינאיות ובעקבותיו פרויקט דומה בגדה המערבית שיכלול 800 יחידות דיור.

הערך הכולל בסך 29 מיליון אקו מהווה את עיקר הסיוע המיוחד המוענק ע"י ה-12 לפלשתינאים ב-91, פיצוי לבעיות הכלכליות בשטחים לאחר מלחמת המפרץ. סכום הסיוע הכולל הינו 60 מיליון אקו מתוכם 15 מיליון לרשות ארבע מוסדות למתן אשראי פלשתינאים המתעלים הסיוע לחברות מקומיות לפיתוח חקלאי, תעשייתי, תירותי וטכנולוגי, ו-16 מיליון נוספים הפרוסים על מגוון פרויקטים בתחום הבריאות, פיתוח סוציו כלכלי וכו'.

אבן היסוד, מעשית, הינה של בנין אשר יכלול 25 יחידות דיור בשכונה בת 120 עד 150 דירות בנוסירת. היא תונח בנוכחות שישה קונסולים כלליים אירופאיים ממזרח ירושלים (כולל הבלגי אשר בהעדר קונסוליה דנית במקום, ממלא בפועל תפקיד נשיאות אירופאית מאז תחילת השנה).

מדוע החליטה הקהילה להשקיע את עיקר הסיוע בבנין? הסיבה הינה כפי שציין אותה עראפת עצמו "הבנין מהווה את הקטר של הכלכלה" אך הפלשתינאים רואים בזאת גם הזדמנות אידיאלית לקדם את אחת המטרות המדיניות העיקריות בשטחים: להקים את "המוסדות הלאומיים" אשר יטלו את רסן השלטון ברגע בו תכנס לתוקף האוטונומיה העתידית ובעקבותיה העצמאות הפלשתינאית.

אחד הפנים הפחות בולטים לעיני הציבור של האינתפאדה היא הקמת תשתית ממשלתית ואדמינסטראטיבית עצמאית מהאדמינסטראציה הישראלית אשר קיימת מזה יותר מעשרים שנה. הן מסיבות פרקטיות והן בגלל פוליטיקה פנימית זו נותרת במקרים רבים בגדר משאלות לב על הנייר.

אך מכיוון שנותני המימון האירופאים דרשו שותף חוזי מוחשי ויציב, חייבה נדיבותם את ההנהגה הפלשתינאית המקומית להאיץ הקונקרטיזציה של "מועצה גבוהה לשיכון" (בעתיד "משרד" פלשתינאי לשיכון). מכאן אגב נובע העיכוב שנמשך כמעט שנתיים במתן המימון ומימוש 29 מיליון אקו בשטחים, שעה שלמעשה למועצה הגבוהה נדרש זמן כדי להתארגן בצורה יעילה.

מעבר לסיוע מיוחד הקשור למלחמה במפרץ, ממשיכה הקהילה להזרים כל שנה 12 עד 15 מיליון אקו עבור מעל מאה פרויקטים פלשתינאים בגדה המערבית ובעזה.

אלרון

30 ביוני 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, סמנכלארופה,
אירופה, רחטמזת, מזת2, ערן, כלכליתב', רביב,
מעט, הסברה, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן),
@ (עמית475), @ (מתאםשטחים)

סססס

0123456789

מ ב ר ק נ כ נ ס מ ס ו י ג

אאאא, חוזם: 39589

אל: רהמש/1267

מ-: המשרד, תא: 280693, זח: 1517, דח: ר, סג: שמ,

בבבב

649169

שמור/רגיל

אל: קהיר

מאת: ערב 1

הנדון: גשר יבשתי בין מצרים לסעודיה.

לשלכם חוזם 6,31439 מ-22.6

לסעיף 4/ב: לידיעתכם, פרויקט הגשר היבשתי בין מצרים לסעודיה תלוי ועומד כבר מספר שנים. עוד בינואר 92 נמסר כי הועדה המשותפת הסעודית-מצרית החליטה לאמץ את תכנית הגשר היבשתי באורך של 26 ק"מ באיזור מצרי טיראן, אולם ביולי 92 הצהיר שר התחבורה המצרי, כי רק הוקמה ועדה מצרית-סעודית משותפת כדי לדון בהצעה להקים גשר כזה. אנו התרשמנו בשעתו כי המצרים מעונינים בגשר, אולם הסעודים חוששים ממעבר יבשתי שיקל מדי על מעבר מצרים לסעודיה (מובטלים, פונדמנטליסטים נמלטים, גורמים חתרנים ואחרים) ובפרט כשברור שסעודיה תתבקש לממן הפרויקט. לפיכך נקטה ריאה בעבר 'תרגילי השהייה', ונראה לנו כי הללו נמשכים. נודה אם תעקבו אחר הדיונים והביצוע של הגשר.

28 ביוני 1993

תפוצה: שהח, ששהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, רחטמזח, מזח1, מצרים, סיבל, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן)

סססס

אאאא, חוזם: 37309

אל: רהמ/ש/1182

מ-: מדריד, נר: 205, תא: 250693, זח: 1500, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מידי

אל: אירופה 2

מאת: השגרירות מדריד

הנדון: מומחי מזת- תהליך השלום.

להלן מתוך שיחה עם J. NAVARRO, סמנכל מזתים :
שורת תחושה בקרב המומחים של דריכה במקום, מן IMPASSE
שאף אחד לא יודע איך ניתן לפרוץ אותו. כאשר הצדדים לא מוכנים לעשות
ויתורים משמעותיים. העלאת נושא ירושלים על ידי הפלסטינאים מקשה בצורה
מיוחדת ומיותרת על המומ', כאשר שואלים הפלסטינאים למה מתעקשים בנושא הזה
בשלב זה, התשובה היא שקיים לחץ מצד התושבים בשטחים.
הדעה הרווחת היא שירדן מצידה לא תחתום בנפרד על מסמך עקרונות ותמתין
להתקדמות מקבילה אצל הפלסטינאים. העיר שתמיד שומעים מהצד המצרי הערכות
אופטימיות ובזמן האחרון אינם מבינים מה הביסוס להערכות אלה.

עמדת ספרד: על ישראל לעשות ויתורים נוספים לצד הפלסטינאי. לפלסטינאים הם
חוזרים ואומרים בכל הזדמנות שלא ימצאו ממשלה בישראל יותר פתוחה ממנה ועם
נכונות אמיתית לויתורים למען שלום. ביקר לאחרונה אצלו הציר המדיני
בשגרירותם בווינגטון והעביר דוח 'לא אופטימי במיוחד' בנוגע לסבב
העשירי. גם הוא ציין העלאת נושא ירושלים על ידי הפלסטינאים כמכשול שלא
בעיתו.

WEOG : שמעו מהנציג הבריטי הודעה בנושא. נבארו אמר לי
שהבריטים לא הפגינו מעולם התנגדות לקבלת ישראל לקבוצה ולכן היו מופתעים
במקצת. השבתי לנבארו שנוצר מצב מעניין: אף אחד מה-12 לא מתנגד ובכל זאת
אנו לא מצליחים להתקבל לקבוצה, נבארו השיב בטיעונים הידועים.

כהערת סיכום בנושא זה אמרתי לנבארו שאנו מצידנו הבהרנו אין סוף
פעמים עמדתנו בנושא WEOG ואולי הגיעה השעה שגם האירופים יגלו
יצירתיות כדי לפתור מצב שגם לדעתם אינו מתקבל על הדעת (חוסר שיוך
איזורי).

אליגל

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רס), @ (אמן), ממד, סמנכלאירופה,

אירופה, ערן, מצפא, רחטמזת, מזת2, סייבל,
ביין, ארבל2, @ (עמית475)

סססס

אאא, חוזם: 36239

אל: רהמש/1139

מ-: פריז, נר: 536, תא: 240693, זח: 1933, דח: ר, סג: בל,

בבב

בלמס/רגיל

אל: פר"ן

מאת: היועץ, פריס

הנדון: פקיסטאן-מדיניות גרעין

להלן תמצית הרצאה שנשא (23) שגריר פקיסטאן כאן במסגרת חוג עיון לנושא פר"ן, בפני קהל שהורכב ברובו מפקידי ממשלה צרפתיים ומדיפלומטים, ושהוקדשה לנושא "פקיסטאן ואי הפצה גרעינית".

1. לפקיסטאן לא היתה ואין מדיניות של הצטיידות בנשק גרעיני. סבא"א היא זו שהציעה לפקיסטאן, בראשית שנות ה-70, תכנית גרעינית לצרכי אנרגיה על רקע מגבלות טבע ומחירי הדלק של אז שלא הותירו חלופה אחרת. התכנית היתה להצטייד ב-20 כורים גרעיניים לפי תקני סבא"א, עד סוף המאה. דובר על כורים מדגם קנדי עם מים כבדים, ריאקטורים עם אורניום מועשר, ומפעל מיחזור (RETRAITEMENT) צרפתי. הפיצוץ הגרעיני ההודי משנת 74 שם קץ לתכנית, כי מדינות כמו קנדה, ארה"ב החלו להטיל הגבלות על שיתוף הפעולה עם פקיסטאן: קנדה הפסיקה את השת"פ שלה, ומדינות נוספות חדלו לספק לפקיסטאן דברים, במסגרת מועדון לונדון. א"כ בא תיקון פרסלר בארה"ב ב-1985. פקיסטאן לא הסכימה שיוטל פיקוח על כל מתקניה, גם אלה שהם תוצרת פקיסטאן באופן טהור, כי זה מכניס אותה למצב בלתי הוגן מול הודו. פקיסטאן מוכנה לכל משטר שלא יפלה אותה. פקיסטאן נאלצה לקנות דברים בכוחות עצמה, ובעולם עשו מזה דרמטיזציה ללא הצדקה.

2. השגריר מנה את כל הצעות פקיסטאן מאז שנות ה-70 ועד היום למניעת הפצה וליציבות באזורה:

א. ב-74: הצעה בדבר הקמת אזור חפשי מנשק גרעיני בדרום-מזרח אסיה.

ב. ב-78: לאור הסרוב ההודי להצעה הנ"ל: יוזמה פקיסטאנית שהודו ופקיסטאן תכרזנה על נכונות לוותר על החזקה ויצור נשק גרעיני.

ג. ב-79: הצעת הסכם לפיקוח הדדי להודו.

ד. באותה שנה: הצעה להצטרפות בו-זמנית מצד שתי המדינות TNP.

ה. באותה שנה: הצעה ששתי המדינות תסכמנה לסטנדרטים של סבא"א.

ו. הצעה לאיחוד נסויים.

ז. ב-87: נכונות לוועידה אזורית על אי הפצה ת. ב-6.91: הצעת התיעצויות

בין חמש מדינות. כולם הסכימו חוץ מהודו.

כל ההצעות הנ"ל נדחו ע"י הודו. היתה רק החלפת רשימת מתקנים שלא יופצו.

3. הצטרפות ל-NPT : "אנו מסכימים לתוכן האמנה וליעדיה כולל פיקוח עמוק. נחתום בו-זמנית עם הודו, בכפוף להסתיגויות ביחס לקביעות מפלות ותפקיד המעצמות (לא פירט). אך עמדתנו איננה שלעולם לא נחתום עליו".

4. סוף המלחמה הקרה הביא לירידה בחשיבות האסטרטגית של פקיסטאן. מה שארה"ב דורשת יביא בעצם לנסיגה מצד פקיסטאן בכל התכניות שלה. יש כאן אפליה, שהרי תיקון פרסלר אינו חל על ישראל, על הודו, ועל דרא"פ.

5. תאר את המגמה של הגדלת הפיקוח וההגבלות על יצוא לפקיסטאן מצד צרפת. מאז הודיעה צרפת על הצטרפותה ל-NPT, היא דורשת ביצוע פיקוח מקיף, גם על הדברים שנכללו בהסכם שקדם לה, למשל על מכירת כור לפי נורמות סבא"א. הפיקוח המקיף אינו (אינטגרלי כלשונו) אינו מקובל על פקיסטאן "ואנו במבוי סתום". הביע תקווה שמחלוקות אלה לא ישפיעו על התחומים האחרים של השת"פ בין שתי המדינות. בפברואר השנה נחתם הסכם לחילופי מידע מדעי על שימוש למטרות שלום של האטום.

6. "אנו בעד אי הפצה. אי הפצה הוא המפתח לשלום וליציבות באזור. אך לא נוכל להסכים לצעדים חד-צדדיים". מאמץ אזורי נחוץ גם בתחום הקונבנציונלי.

7. פקיסטאן בעד שילוש של גישות אזוריות וגלובאליות בנושא פר"ן.

עד כאן שלב ההרצאה הרצופה של השגריר, שבמהלכה בלט המאמץ להקרין דבקות בעקרון של אי החזקה ואי יצור נשק גרעיני, תוך התנגדות חד-משמעית להסכים לצעדים שיפלו אותה, ויחלישו אותה מול הודו.

מכאן שלב השאלות מצד הקהל:

8. לא היה ביכולתו לתת תשובה עניינית לשאלה "אם אתם מתבססים על כור קנדי שפועל על אורניום טבעי, למה לכם מפעל העשרה ?"

9. לשאלה בדבר הידיעות בתקשורת אודות שת"פ עם איראן ענה כי אין שום שיתוף-פעולה כזה ופקיסטאן אינה משתפת מדינה אחרת בתכניותיה הגרעיניות.

10. לטענות ששומרים פקיסטאנים היכו ובעטו בשגריר צרפת שרצה לבקר במתקן גרעיני בשנות ה-80 ענה שהשגריר הצרפתי לא בא לבקר בכור אלא בא לטייל שם וכמובן מצטער על התקרית...

11. לאחד השואלים שציטט אישיות פקיסטאנית בכירה שטענה שלפקיסטאן אין נשק גרעיני אך יכולת ליצור בכל רגע, השיב כי המתקנים הם לפי נורמות של סבא"א, ומפעל המיחזור הוא ממילא בתכנון צרפתי...

12. לשאלה למה פקיסטאן נמנעה על ההחלטה במועבי"ט על צפון קוריאנה לא ידע להשיב. אחד הנוכחים אמר שהסיבה היתה אי חברותה של פקיסטאן בעצמה באמנה על אי-הפצה, כך שאינה יכולה להתבטא בנושא.

13. הערה: נראה כי הנוכחים לא השתכנעו שלפקיסטאן אין נשק גרעיני או יכולת יצור או נכונות למאמצים נוספים לרכוש יכולת כזו. הדבר בלט במיוחד כאשר צוטטו דברים של אישים פקיסטאנים שעמדו בסתירה לדברים שציטט השגריר

מפי שה"ח שלו.

עד כאן לידיעתכם.

קמחי

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, @ (שהבט), יגר,
אסיה, פרנ, ביין, ארבל2, סמנכלארופה, איר1,
מצפא, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (עמית524), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 36268

אל: רהמש/1137

מ-: לונדון, נר: 437, תא: 240693, זח: 1848, דח: ר, סג: בל,

בבבב

9,257886

9,233388

9,753100

בלמ"ס/רגיל

ברט 261.02

64369

אל: אירופה 1

מע"ת

מאת: יועץ עתונות לונדון

הנדון: תקשורת בריטית - 24.6.93

העתונות ממשיכה לעסוק בספיחי הפרשת התרומה הסעודית למפלגה השמרנית - תוך דגש על אופי הקשרים עם סעודיה.

CHRISTOPHER ELLIOTT - TIMES

מלחמת המפרץ הידקה את הקשרים עם סעודיה. מעבר להאשמות על תרומות של מיליוני לירות למפלגה השמרנית - שהוכחו ע"י שני הצדדים - נמצאים קשרים שהודקו ע"י תמיכת מדינות הברית בערב הסעודית במלחמת המפרץ. בעידודה של תאצ'ר האמריקאים הפעילו קו נוקשה נגד ההשתלטות על כווית וגם יורשה ג'ון מייג'ור לא סטה ממדיניות זו. כתוצאה מכך גם נשארה דעתו חיובית לגבי הסעודים. היו מעלות ומורדות בקשר. אחד המורדות היה ב - 1980, לאחר הקרנת הסרט התיעודי מותה של נסיכה בטלביזיה. פקיד משרד החוץ שנשלח לגשר על ההדורים היה דוגלאס הירד, כיום שר החוץ. יש הטוענים כי הוא ממשיך את המסורת של היות משרד החוץ פרו - ערבי. ניתן לראות קשרים אלו כקשרים בין ממשלה לממשלה, אך מכיון שמרבית הסעודים מתחת לגיל 35 נשאו ונתנו רק עם חברי המפלגה השמרנית וקשרי הלייבור עם הערבים חלשים, פניהם של הסעודים נוטים כלפי השמרנים.

קריקטורה - נורמן פאולר רוכב על גבי הגמל ג'ון מייג'ור, כשהכותרת היא: קל יותר לגמל לעבור דרך קוף המחט מאשר למתנות הטורים מאיש עשיר להתגלות.

רם אבירם

24 ביוני 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, רביב, מעת, הסברה, @ (לעמ), מקצב2, @ (דוצ), אומן, סיבל, משפט, תפוצות, גנור, @ (וח'ב), ר/מרכז,

ממד, @ (רם), @ (אמן), צנזורצבאי, סמנכלארופה, איר1, @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 34276

אל: רהמש/1062

מ-: לונדון, נר: 387, תא: 230693, זח: 1827, דח: מ, סג: בל,

בבבב

64276

בלמ"ס/מידי

ברט 104.01

אל: אירופה 1

דע: ממ"ד

מאת: יועץ עתונות, לונדון

הנדון: השמרנים - מימון מפלגות - סעודיה

1. הלייבור עשה אתמול מאמץ גדול לנצל את הלחץ על השמרנים עד תום. מרגרט בקט, סגנית יו"ר הלייבור, שפתחה את הויכוח בפרלמנט בנושא, (22/6) השתמשה בביטויים שלדעת פרשנים שונים לא נשמעו זה זמן רב באולם המליאה. בין השאר אמרה בקט כי סביב המפלגה השמרנית יש "ATMOSPHERE OF SLEEZE AND ODOUR OF CORRUPTION" היא קראה למפלגה לחשוף את שמות התורמים הגדולים, לחתום על אמנה כל מפלגתית להסדרי תרומות ולחקיקה שתמנע קבלת תרומות מחו"ל. הטורים מצידם לא נשארו חייבים - השם מקסוול נזרק לחלל ע"י כל דובריהם - בכחינת "אם רציתם לעסוק בכיוב של הפוליטיקה - תשקעו בזה עד צואר" - כך אמר שר המדינה לאיכות הסביבה שהשיב בשם הממשלה לבקט.

2. לפרשית הממון שני ערוצים עיקריים המתנהלים במקביל ומנקזים אליהם את הטענות העקרוניות כפי שהוצגו מעלה:

א. קשרי שר המדינה לענייני צפון אירלנד עם המולטי מליונר הקפריסאי אזיל נאדיר. השר MATES דוחה קריאות להתפטרותו וזוכה, בינתיים, לתמיכתו של רוח"מ מיג'ור.

ב. האשמות הגארדיין (21/6 - ראו מברקנו נר 0363) על תרומות סעודיות. השמרנים היו עסוקים כל יום אתמול בהכחות נמרצות - מראש הממשלה ומטה. סוגיה זו העיבה על מסיבת העתונאים של מיג'ור בקופנהגן - בין השאר קרא רוח"מ מיג'ור לכתב הגארדיין "אם יש לך הוכחות אני מוכן לראותן אם אין - אל תדפיס את הסיפור". גם הנסיך בנדר פירסם הכחשה לסיפור ואיים בתביעה משפטית.

3. בהקשר הפרשיה הסעודית הועלה אתמול לראשונה שמו של מיקל הזלסטיין שר התעשייה והמסחר כשר שנפגש עם בנדר. הזלסטיין מחלים עתה בונציה מהתקף לב. שמו הוזכר ע"י חבר פרלמנט מן הלייבור שעשה שימוש בחסינות הפרלמנטרית בנוקבו בהאשמה כה מפורשת.

דומה שטרם נאמרה המילה האחרונה.

רם אבירם

23 ביוני 1993

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, @ (שהבט), סמנכלארופה,
איר, 1, רחטמזת, מזת1, ר/מרכז, ממד, @ (רם),
@ (אמן), @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 32864

אל: רהמש/1012

מ-: המשורד, תא: 230693, זח: 1043, דח: מ, סג: בל,

בבבב

בלמס/מיד

55832

אל: כל הנציגויות

מאת: הסברה/מידע

הנדון: ראיון עם רה'מ - שנה למהפך

להלן מראיון עם רה'מ יצחק רבין כפי ששודר הבוקר 23.6 בגל'צ:

ש: אדוני ראש הממשלה, היום שנה למהפך הפוליטי. אנחנו מתקשים לשכוח את ההבטחה שלך ש'תוך תשעה חודשים תהיה אוטונומיה'. עושה רושם שלוח הזמנים השתנה קצת.

רה'מ: אני מודה אני קיוויתי שהתהליך המדיני יהיה מהיר יותר, וכשם שאעמוד על דברים שהם נכונים בתחום העשייה, אני גם מודה שטעיתי בלוח הזמנים.

ש: מר רבין, מה האכזבה העיקרית שלך מהשנה הזו?

רה'מ: האכזבה העיקרית שלי היא בתחום תהליך השלום. אני האמנתי שכאשר ממשלת ישראל הנוכחית תבוא עם מדיניות שונה לחלוטין מאשר מדיניות הממשלה הקודמת, בנכונות לקבלת 242, כפי שאנחנו מבינים אותה, ויישומה להשגת שלום עם סוריה, כאשר גישתנו לעניין האוטונומיה או הסדר הביניים היא שונה משל הממשלה הקודמת - אבל בשום פנים איננו רוצים בשלום שלא יתן בטחון לפי תפיסתנו, ואני מדגיש לפי תפיסתנו - אנחנו לא נענים בצורה מתאימה על ידי הצד הערבי.

בכל מקרה, ישראל מוצגת היום בעולם, במיוחד כלפי ארצות הברית, כמדינה שעשתה מהלך משמעותי לקראת שלום. הוא לא נענה מספיק על ידי הצד הערבי. אני שמח שאתמול התפרסם מאמר שמייצג נאמנה את עמדת ממשלת ישראל ב'וויינגטון פוסט'. אני יודע שהוא זוכה להדים רבים בארצות הברית, עד כדי כך שיושב ראש המשלחת הסורית למשא ומתן ראה צורך לתקוף קשות את המאמר הזה.

זוהי עמדתנו. אנחנו רוצים בשלום. אני מאמין שנשיג אותו. יקח יותר זמן, אבל לא נותר על דברים שאנחנו רואים אותם כחיוניים לחיזוק השלום ולקיום בטחונה של ישראל בנוסף להשגת שלום.

ש: מר רבין, לסיום, מנית עכשיו אכזבה אחת גדולה. מה ההישג אולי שהיית מצייין יותר מכל בשנה הזו?

רה'מ: אני חשוב שההישג הגדול הוא שיצרנו פתיחות. תפיסתנו איננה שכל העולם נגדנו, שהבאנו את הגלות לישראל, קרי תחושה של גטו. אנחנו מאמינים בכוחנו, אנחנו מאמינים בעוצמתנו הצבאית והכוללת. אנחנו ניגשים מתוך

תחושת בטחון, הן למשא ומתן לשלום והן כלפי העולם, ואני מאמין שזה שינוי בגישה.

אוסף ואומר: אנחנו מתקרבים בעוד כמה ימים לשלושה חודשים לסגר. אני חושב שהסגר שינה משמעותית את תחושת הבטחון בתוככי ישראל, של אזרחי ישראל.

ש: כמה זמן יש עוד כוונה להמשיך עם הסגר?

ראש הממשלה מר רבין: אין שום סיבה לקבוע מועד לסיומו. אני רוצה שבצד המאמצים לקידום השלום והטיפול בבעיות הכלכלה והחברה, להחזיר לארבע מליון היהודים ולעוד מליון לא יהודים שהם אזרחי ישראל ותיים בישראל הריבונית, כולל ירושלים המאוחדת, תחושת בטחון. במקביל, להילחם מלחמת חורמה בטרור, להבטיח את שלום התושבים היהודים ביהודה שומרון ועזה. אבל בראש ובראשונה להקנות בטחון בתוככי מדינת ישראל.

עד כאן.

הסברה/מידע
23 ביוני 1993

תפוצה: שחח, @ (רהמ), סשהח, מנכל, ממנכל, רביב, מעת, הסברה,
גוברין, יגר, ערן, שמורק, ר/מרכז

סססס

אאאא, חוזם: 25431

אל: רהמש/742

מ-: המשרד, תא: 170693, זח: 1535, דח: ב, סג: בל,

בבבב

9,311183

9,258144

638930

בלמ'ס/בהול להזעיק

אל: מר איתן הבר, יועץ רה"מ ומנהל הלשכה
דע: דר' נסים דנה, משרד הדתות
דוד בר-חיים, סמנכ"ל בכיר לתפקידים מיוחדים
משרד האוצר
אריה זייף, מנהל המכס והמע"מ

מאת: ר' חט' מז'ת

הנדון: שטיחים למסגד אל אקצה - מתנת מלך מרוקו
בהמשך למכתבו של שר האוצר אליך מ-24.5.93 ולשיחתנו הטלפונית

1. בעקבות בקשתי לפרטי השטיחים התקשר השגריר בסיוני למסור את הפרטים הבאים: מדובר ב-58 גלילי שטיחים. משקלם 20 טון. אמורים לכסות את כל שטח המסגד. השטיחים עשויים עבודת יד במרוקו. ערכם 250 אלף דולרים.
2. חזרתי וביקשתי לדחות את הגעת השטיחים למעבר הגבול בניצנה עד שנסיים את ההכנות הדרושות. מכל מקום הדגשתי שאנו מבקשים לא לבצע את ההעברה בשבת הקרובה. בסיוני הבטיח לפעול כפי שביקשתי, אך ציין שהוא נמצא בלחץ מקהיר. נמסר לי שהשטיחים כבר הועמסו על המשאיות. ציינתי שמוטב שימתינו עוד מספר ימים מאשר יגיעו למסוף שלנו ללא הנחיות טיפול ברורות.
3. לפיכך, אודה לך אם תדאג שיועברו הנחיות מתאימות למשרד האוצר ולמשרד הדתות כדי לטפל באספקטים הכרוכים בקבלת השטיחים ובמסירתם.

צבי גבאי

17 ביוני 1993

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, רחטמזת, מצרים,
סייבל, משפט, @ (שרהדות), אוצר, @ (מכס),
@ (ראשהמשלה)

סססס

ר"מ

מ ב ר ק נ כ נ ס מ ס ו ר ג

אאא, חוזם: 25130

אל: רהמש/753

מ-: אדיס, נר: 139, תא: 170693, זח: 0955, דח: ר, סג: שמ,

בבב

שמור/רגיל

אל: מאפ 1

דע: ערב 1 / ממד, מח' מצרים, קהיר, בינ'ל 2 / ממד

מאת: אדיס / ראביד

הנדון: אתיופיה - מצרים - ישראל והנילוס

1. ב"אתיופיה הרלד" (15.6) התפרסם מאמר דיעה עיקרי תחת הכותרת :
"אתיופיה, מצרים, ישראל והנילוס : מדוע עיתונים מצריים משקרים ?".

2. הכותב מעיד על עצמו כמי שהנושא בוער בעצמותיו והוא מנסה לעורר את בני
עמו להפוך את הבעיה ל-ISSUE פוליטי שיעלה סופסוף בשיחות הבילטרליות בין
ממשלתו ובין ממשלת מצרים, דבר שאף ממשלה אתיופית לא העזה לעשות. הכותב
זועם על השקרים החוזרים ונשנים בעיתונות המצרית, וגורס כי הגיע הזמן
לשנות את חוסר השוויון בחלוקת במשאב הכל-כך אתיופי הזה. יש חוסר צדק
הסטורי בחלוקת המים באזור, גורס הכותב, וגם אם הוא מבין לרגישותם של
המצרים הוא טוען כי אין להתרפס בפניהם יותר.

3. להלן מבחר ציטוטים מתוך המאמר :

א. שטויות וסיפורים פנטסטיים, כמו הסיפור על בניית 25 סכרים בסיוע
ישראלי על מנת למנוע מים ממצרים, הופיעו לאחרונה בעיתונות המצרית.

ב. הממשלה האתיופית ויתרה על חובתה להלחם בהמצאות האלה ולהאבק על זכותם
החשובה של אזרחיה.

ג. לשתי המדינות הסטוריה ואינטרס משותפים. הנילוס צריך להיות מקור לברית
טבעית ולא לפיצול בין העמים.

ד. נושא הנילוס הפך דוגמא ל"סדר חדש" של אי שוויון בין שתי מדינות
מתפתחות.

ה. רגישות המצרים כה מוגזמת ולא ריאליסטית עד שהם מוכנים למנוע כל סיוע
לאתיופיה שיש בו פוטנציאל להתפתחות. אתיופיה יציבה ומתקדמת היא סיוט
לילה עבורם.

ו. קשר השתיקה באתיופיה הביא למצב בלתי אפשרי עבור האתיופים. מובן
שהמצרים ירצו לשמור על הסטטוס-קוו. (הכותב מזכיר מאמר בנושא שנכתב במרץ
92' באותו עיתון. הנושא הושק לדבריו לאחר התערבות השגרירות המצרית

באדיס).

ז. בהעדר רצון טוב והבנה מצד המצרים תאלץ אתיופיה לעשות בדיוק מה שמצרים היתה עושה לו היתה במקומה.

ח. איני יודע אם מנהיגי אתיופיה מודעים למצב, אך יש מעט מאוד סימנים לכך שהם שמו את הבעיה בראש סדר העדיפויות שלהם. הנושא יישאר NON-ISSUE אלא אם ייקח העם האתיופי את הענינים לידיהו.

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, יגר, מאפ1, רחטמזת,
מצרים, סיבל, רביב, מעת, הסברה, ר/מרכז,
ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (ראשהממשלה)

סססס

רפ"ר

מ ב ר ק נ כ נ ס מ ס ו ר ג

אאא, חוזם: 25533

אל: רהמש/762

מ-: קהיר, נר: 294, תא: 170693, זח: 1319, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

אל: מצרים, מז'ת 2

מאת: הציר-קהיר

הנדון: שטיחים ממרוקו למסגד אלאקצא.

התקשר עוזרו של מנהל מח' ישראל במשה'ח המצרי מר עסאם אל עסאוי והתעניין לדעת האם נתנו האישורים הדרושים לאפשר העברתם ארצה של השטיחים, מתנת מלך מרוקו למסגד אלאקצא. לדבריו הנושא עלה עוד במגעים עם ראש הממשלה הקודם, שמיר וגם עם רה"מ הנוכחי, רבין.

בקשתו להעביר אלי את כל החומר ביום א' כדי ללמוד אותו ולסייע ככל שניתן. מהמח' הקונסולרית בשגרירות למדתי שאותו גורם שטיפל במעברם של הלוכים דרך מסוף רפיח, פנה לבקש אשרת כניסה לישראל בעבורו הוא וסיפר באופן אקראי לחלוטין כי יש כוונה ששטיחים ממרוקו יועברו לישראל דרך מצרים למסגד אלאקצא.

הבריקו נא הידוע לכם בנושא לרבות האם נושא המכס הוסדר. זאת כדי לטפל כיאות בנושא.

גיל

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, רחטמזת, מצרים, סייבל, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן), @ (ראשהממשלה)

סססס

ח.י.מ

אאא, חוזם: 26013

אל: רהמ/ש/754

מ-: אדיס, נר: 140, תא: 170693, זח: 1011, דח: ר, סג: שמ,

בבב

שמור/רגיל

אל: מאפ 1

דע: מח' מצרים, ממד/ערב 1, שג' קהיר

מאת: השגריר / אדיס

הנדון: המחלוקת בין אתיופיה ומצרים על מימי הנילוס

בנפרד נר 139 עקרי המאמר שהופיע ב-ETHIOPIAN HERALD, בטאונה הרשמי של

ממאתיופיה בשפה האנגלית, תחת הכותרת:

"ETHIOPIA, EGYPT, ISRAEL AND THE NILE: WHY DO EGYPTIAN PAPERS LIE?"

אין ספק שהבמה בה פורסם המאמר (בטאון רשמי) והעיתוי (ערב ביקור נשיא אתיופיה במצרים וועידת אח'א בקהיר) אינם מקריים. יש להניח שהמאמר הינו מטעם ונועד לאותת הן לממצרים והן לדעת הקהל שם שהאתיופים אינם משלימים עם הסטטוס קוו הנוכחי ועם הגישה המצרית הנמשכת - התחמקות מכל דיון ענייני בסוגיה כפי שדורשים האתיופים.

במאמר יש לדעתי גם מסר נוסף - "גם לנו, לאתיופים, דעת קהל ותקשורת תקיפה וקולנית". מסיבה זו בחרו בכותרת צעקנית המלמדת על אופיו של המאמר ומגמתו. אציין שכותב המאמר איננו מוכר. לא אתפלא אם גורם רשמי עומד מאחוריו. סגן שה'ח האתיופי התייחס לנושא בהרחבה בפגישתי עמו ועל כך בנפרד.

דיבון

תפוצה: @ (רהמ), @שהח, @סשהח, @מנכל, @ממנכל, @יגר, @מאפ1,

@רחטמזת, @מצרים, @סייבל, @ר/מרכז, @ממד,

@רם, @אמן, רביב, מעת, הסברה, @ (ראשהמשלה)

סססס

ילון

מברק נכנס מסוריג

אאא, חוזם: 24017

אל: רהמש/703

מ-: קהיר, נר: 281, תא: 160693, זח: 1700, דח: ר, סג: שמ,

בבב

שמור/רגיל

אל: מצרים מז'ת 2

מאת: הציר - קהיר

הנדון: מפגישה עם הציר השווצרי

מר אבקו ואנוכי מקיימים מפגשים סדירים נשענים על ידע רב שהאיש נושא עימו נוכח הזמן הרב של עבודתו במגזר הערבי

1. תהליך המדיני.

התעניין לדעת על מצב התפתחות העינינים וסיכויי הסבב העשירי, זיהה את הפרובלמטיקה הקיימת בקרב המנהיגות הפלשתינית בקבלת החלטות הנשענות על סמכותיות ומנהיגות מרכזית אחת.

2. מעורבות מצרית לקידום התהליך עם סוריה. אוסאמה אלבז מכין מסמך מצרי משלו נשען על ניירות העמדה הסורי, הישראלי והאמריקאי, סיפר כי התקיימה כאן פגישה של אוסאמה אלבז עם נמרוד נוביק שהיה כאן בפעילות מסחרית, אך ניצל את ההזדמנות לפגישה עם אוסאמה אלבז שממנה הוא הלך לפגישה עם יאסר עראפאת שהגיע לכאן לביקור במעבר. הוא יודע כי בניגוד לעבר, לאוסאמה אלבז גישה אופטימית לגבי אפשרויות ההסדר בין ישראל לבין סוריה.

3. הבנק העולמי וההסכם עם מצרים. לטענתו הבנק העולמי מגלה קשיחות כלפי מצרים בשל העובדה כי בזה אחר זה, שלוש פעמים, דחו את מועד החתימה על ההסכם בשל אי יכולתם לעמוד בדרישות שהבנק העולמי הציב להם. הבחירות לנשיאות העתידיים מונעים מהנשיא, מובארק שמתקשה בלאו הכי לקבל החלטות כאשר לשינויים ההכרחיים שיעשו בממשלתו שהם תנאי לקידום נושא ההפרטה והליברליזציה בכלל. הציפיה של הבנק העולמי מהממשלה שתקבל הכרעות, הינה ציפיה שבלעדיה יקשה על הבנק העולמי לחתום על ההסכם עם מצרים נוקשות הבנק נובעת גם משינוי התנאים שהביאו לכך כי פעולתם בעבר תתמתן כתוצאה ממצבים גלובליים כמו למשל מלחמת המפרץ. לדבריו, היתה הבטחה של הנשיא מבארך לעשות שינויים בממשלה בחודש שעבר, והם נידחו עתה למועד אחר אולי דחיה בחודש, אולי בכלל לא, זאת, כל עוד שהבחירות לנשיאות בשער. לטענתו גם ההחלטות של הממשלה בנושאים החברתיים נובעים מן העובדה שבחירות לנשיאות התקיימו במרוצת הזמן הקרוב.

גיל

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שחבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, רחטמזת,
מצרים, מזח2, מצפא, ערן, סי יבל, @ (ראשהממשלה)

סססס

1
14, 17

X

3

Israeli Team's Visit, Border Demarcation Reported

*JN1706094293 Amman AL-BA'TH in Arabic 16 Jun 93
p 1*

[Text] Jordan and Israel have agreed to demarcate their joint border from the southern part of the Dead Sea to the Gulf of Aqaba, thus overcoming the last obstacle preventing the signing of a peace agreement between the two countries following eight rounds of negotiations described by informed sources as easier than the current negotiations with the other Arab teams.

AL-BA'TH has learned that an Israeli delegation visited Jordan in April and spent a night at the Dead Sea Hotel. Accompanied by Dr. 'Abd-al-Salam al-Majali, in his capacity as chairman of the Jordanian side to negotiations at that time, the Israeli delegation on Wednesday [not further specified] morning went to the disputed area and demarcated it in implementation of the provisions of the joint agenda signed by the two sides in Washington early in the negotiations.

Informed sources told AL-BA'TH that the agreement to demarcate the border removed the last obstacle preventing the final signing of a peace agreement, which will see light before the 12th parliamentary elections in November.

The sources said Jordan's participation in the 10th round of negotiations and subsequent rounds will only be nominal or formal because there are no disputed issues requiring talks and discussion. Participation will

be to complement the presence of other Arab delegations, pending the conclusion of talks on the other tracks, particularly the Palestinian track. The Jordanian-Israeli agreement will then be finally and officially declared.

machine guns and rockets. In a statement, the Resistance said that the position was destroyed and that a number of Israeli and SLA soldiers were killed or wounded. The hills of Iqlim al-Tuffah immediately came under intermittent artillery shelling that concentrated on the hills of Mlita, al-Luwayzah, and Jabal Safi.

At 0930 today, Israeli warplanes flew reconnaissance sorties over the areas of Iqlim al-Tuffah, Sidon, and al-Nabatiyah. The Lebanese Army opened fire on the Israeli planes.

Al-Hariri Addresses Conference on Reconstruction

*NC1606155893 Beirut Radio Lebanon in Arabic 1030
GMT 15 Jun 93*

[Speech by Prime Minister Rafiq al-Hariri at the opening of the "Reconstruction in Lebanon and Opportunities for Investment and Export Conference" at the Summerland Hotel in Beirut on 15 June—recorded]

[Excerpts] Friends: It pleases me to welcome you to Beirut, the capital that opened its arms anew to Arab brothers and friends. It pleases me to recall the past, of which it is proud, and to see it rise to play the role it has always played. Your incorporating the words reconstruction in Lebanon in the conference title indicates trust and suggests the solidarity that is in line with our ambition to rebuild and develop Lebanon and emerge from a long destructive war to focus on development and rebuilding the infrastructure. We meet you as experts and creative economists. We seek not only to emerge from the ordeal of war, but to strive to cope with the new century, the age, and advanced countries. Lebanon has human potential and resources to meet this goal. We do not deny the task is difficult, but we have one option: To go forward, confront our problems, and shoulder our responsibilities tirelessly and unhesitatingly. [passage omitted]

Friends, through your conference, you realize that Lebanon has largely recovered from its ordeal and regained Arab and international trust. This is manifest in the

**Israeli Team's Visit, Border Demarcation
Reported**

*JN1706094293 Amman AL-BA'TH in Arabic 16 Jun 93
p 1*

[Text] Jordan and Israel have agreed to demarcate their joint border from the southern part of the Dead Sea to the Gulf of Aqaba, thus overcoming the last obstacle preventing the signing of a peace agreement between the two countries following eight rounds of negotiations described by informed sources as easier than the current negotiations with the other Arab teams.

AL-BA'TH has learned that an Israeli delegation visited Jordan in April and spent a night at the Dead Sea Hotel. Accompanied by Dr. 'Abd-al-Salam al-Majali, in his capacity as chairman of the Jordanian side to negotiations at that time, the Israeli delegation on Wednesday [not further specified] morning went to the disputed area and demarcated it in implementation of the provisions of the joint agenda signed by the two sides in Washington early in the negotiations.

Informed sources told AL-BA'TH that the agreement to demarcate the border removed the last obstacle preventing the final signing of a peace agreement, which will see light before the 12th parliamentary elections in November.

The sources said Jordan's participation in the 10th round of negotiations and subsequent rounds will only be nominal or formal because there are no disputed issues requiring talks and discussion. Participation will

be to complement the presence of other Arab delegations, pending the conclusion of talks on the other tracks, particularly the Palestinian track. The Jordanian-Israeli agreement will then be finally and officially declared.

אאאא, חוזם: 23311
אל: רהמש/673
מ-: המשרד, תא: 160693, זח: 1500, דח: ר, סג: שמ,
בבבב
635583
שמור/רגיל

אל: השגרירות, אוסלו
דע: תפוצת מאיה + אפטא
מאת: אירופה 2

הנדון: ביקור שה'ח נורבגיה JOHAN JOERGEN HOLST (6-14-12)

שה'ח הולסט הגיע ארצה לביקור רשמי בן יומיים שבמהלכו נפגש בן היתר עם הנשיא, רה'מ, שה'ח, סגן שה'ח וח'כ בנימין נתניהו. מצידם נכחו ברוב הפגישות המשנה למזכ'ל משרד-החוץ VRAALSEN, מנהל מחלקת או'מ ואזורי סיכסוך HANSEN, עובדת לשכת השר JUUL, השגריר המיועד PEDERSEN והממונה ELTERVAG. להלן דיווח על הנושאים שעלו במפגשים אלה:

1. השיחה עם הנשיא וייצמן :

השיחה שארכה כ-50 דקות התאפיינה באווירה לבבית ביותר והתמקדה בהיבטים שונים הקשורים לתהליך השלום כיום בזיקה היסטורית לנסיון המוצלח עם מצרים. הנשיא ציין כי תולדות הקונפליקט הערבי-ישראלי רצופים משגים שנעשו ע'י שני הצדדים, ברובם ע'י הערבים. העלה על נס את תכונתו המדינית של סאדאת אשר בין היתר השלים עם נוכחותו הצבאית בסיני. לפרק זמן מסוים גם לאחר שהוקמו שגרירויות בין שתי המדינות. הנשיא הבהיר כי ההקבלה עם סאדאת מעוררת נוגדנים אצל אסד, אך גם ממנו נדרשת תעוזה להיפגש עם רה'מ ולפזר את הערפל סביב מהות השלום ע'מ לרכוש את אמון הציבור בישראל. לשאלת הנשיא אם לנורבגיה יש השפעה על סוריה ענה הולסט שמעולם לא פגש את אסד אך היתה לו נגישות לחדאם. הוסיף שאם יזדמן לו להיות בדמשק יעביר לאסד את דבריו. בנושא הפלסטיני הביע הולסט תקווה להתקדמות, בהדגישו את המכשולים הפסיכולוגיים העומדים בדרכם של הפלסטינאים מול איומי הקיצונים. לבקשת האורח ניתח הנשיא את הסיבות לגירוש פעילי החמאס (שאינו נושא קריטי, להערכתו) והטלת הסגר בשטחים בשימו את הדגש על התוצאות בשטח וההשלכות המדיניות האפשריות הנובעות מכך. לסיום הדגיש כי לראשונה מכהנת בישראל ממשלה שמוכנה לותר על שטחים תמורת שלום וכי מוטב שהפלסטינאים יטלו את הסדר הביניים שמוצע להם אשר לסוריה היא מהווה את המפתח לשלום כולל באזורנו ולפיכך נדרש מאמץ שכנוע על אסד שיגדיר בבהירות מהי מהות השלום

בענין.

2. השיחה עם רה"מ רבין :

השיחה שארכה כשעה נסבה כמעט רובה ככולה על תהליך השלום והדרכים לקידומו בסיועה של אירופה. רה"מ סקר את יעדיה המשותפים של ממשלתו להשגת שלום עם בטחון ושינוי סדר הקדימויות הלאומי בנושאי חברה וכלכלה.

סוריה - רבין ציין התמורה בעמדתנו ונכונותנו לנסיגה בגולן לא לפני שנדע מהי תפישת השלום של אסד שממשיך להצמיד את הקלפים קרוב לחזהו. אסד, להערכתו מבחין בין הצורך להמשיך במו"מ לבין השגת הסכם בהקדם.

הפלסטינאים - ממשיכים לגלות חוסר קוהסיביות. ערפאת מפריע לפייצל אל-חסייני להתקדם, מנסה לסחוט כספים מסעודיה שמעדיפה, מצידה, להשקיע בשטחים ולא לשימן בכיסו. רה"מ הטעים מימדי העליה של הפונדמנטליזם האיסלאמי והטירור שחמאס הוא חוד החנית שלו בשטחים. הסביר הסיבות לגירושם ולסגר בציינו כי בחודשים וחצי שחלפו למן הטלתו הושגה המטרה העיקרית שהיא החזרת תחושת הבטחון לישראלים. רה"מ פירט במקביל, הצעדים להקלת מצוקתם של הפלסטינאים, מתן היתרי עבודה ל-45,000 פועלים, השקעה של 100 מליון דולר לפיתוח פרויקטים בשטחים, הקמת חמשה פארקים תעשייתיים עם תשתיות בהדגישו כי אמצעינו מוגבלים וכי הקהילה האירופית תשקיע 30 מליון דולר בלבד מתוך 80 המליון שהתחייבה. רבין הוסיף כי אנו מעוניינים להקטין את התלות ההדדית שלנו ושל הפלסטינאים בעבודה הזולה בישראל שגם מפחיתה את המוטיבציה להשקעות בתעשיות בשטחים.

אירופה - רה"מ עמד על הגרעון העצום שלנו במאזן הסחר עם אירופה לעומת המצב התקין בסחרנו עם ארה"ב בהוסיפו שמרבית החברות הרב-לאומיות הפועלות בישראל הן אמריקאיות. מעבר לזאת ולחילוקי דיעות דיפלומטיים יחסינו עם אירופה טובים, עם זאת אנו מצפים מאירופה שתדבוק, לפחות בעמדת מצרים שהיא קרובה יותר אלינו מזו שנקטה הקהילה מאז הצהרת ונציה. אוזלת היד שגילתה אירופה בדרך טיפולה במשבר היוגוסלאבי הוסיפה לירידת אמינותם של האירופאים בעיני הישראלים אם הם אינם מסוגלים לפתור בעיות על סף ביתם, כיצד הם מתימרים לפתור את בעיותינו. זוהי, להערכתו, התחושה גם בצד הערבי. הוסיף שמבחינה כלכלית מהווה אירופה גורם חשוב אך מהבחינה הצבאית מחשיבים אותה מעט מאוד.

בנקודה זאת הסכים האורח עם אבחנתו של רה"מ שביקש לדעת את הערכתו לעתיד התהליך. רבין ציין שלדעתו, הסבב הבא בווישנגטון לא יהיה קריטי אלא אם כן תחול תזוזה אצל הפלסטינאים. כל הצדדים מחויבים להמשכיות של התהליך אך לא ניתן לכפות שלום על צד כלשהו ללא הסכמתו. אשר למגורשים אין זה כבר ISSUE וניכרים סימנים להיחלשותו של חמאס בשטחים כמו הצלחת מועמדי הפתח בבחירות לאגודות הסטודנטים באוניברסיטאות, באחרונה.

שה"ח הנורבגי הגיב על כך שאין הוא מתכוון לומר לנו כיצד לנהל את ענייננו והם מלאי תקווה ששיחות השלום יניבו תוצאות קונקרטיות. הזכיר ששוחח באתונה ערב הגיעו לכאן עם מזכיר המדינה קריסטופר. הולסט עמד על חשיבותו של הרבצ'ד בדגש על הגברת שתה"פ האזורי להפריית המו"מ הביטוראלי. לבקשת הנורווגי סקר רה"מ באריכות את המישורים השונים שבהם יכולה אירופה (בעיקר הקהילה) לתרום לקידום התהליך כלהלן:

להגביר הסיוע לתושבי השטחים לשיפור התנאים הכלכליים והחברתיים, להביא לכך שסעודיה תשקיע בשטחים ותשפיע על מדינות אחרות בכיוון הזה, ליטול חלק

פעיל יותר ברבצ'ד שהוא חשוב מאוד, להצטרף לארה"ב במאבק נגד החרם הערבי (בנקודה זאת הטעים רבין כי חברות הנפט הבריטיות אינן מוכנות למכור לנו נפט מהים הצפוני). אשר לקהיליה האירופאית אין אנו יודעים מהי העמדה הפורמלית שלה כלפי התהליך והאם היא מעוגנת עדיין בהצהרת ונציה. רוח'מ ציין את ההכנות הנערכות עתה לעידכון ההסכם שלנו עם הקהיליה מ-1975.

בהתייחסו לתרומת נורבגיה לקבוצת העבודה לפליטים במסגרת הרבצ'ד העיר רוח'מ כי בפורום כזה עדיפה נציגות פלסטינאית מהפזורה על פני זאת מהשטחים בעוד שבקבוצת העבודה בנושא הפיתוח הכלכלי האיזורי מן הראוי שתשתתף נציגות מהשטחים ולא מהפזורה. רבין סיכם כי המו"מ יתמשך מעבר לציפיותיו אך ככל שיארך תעמיק מחוייבותם של הצדדים. בהמשך תאר רוח'מ הסכנות בהתפשטות הפונדמנטאליזם האיסלאמי באזורנו בסיועה הנמרץ של איראן השואפת להיהפך לענק צבאי. הולסט הביע שותפות לדאגתנו מהחמרת התופעה שגם מטרידה, לדבריו את תורכיה ורוסיה (שה'ח הרוסי כינה לפניו את מרכז אסיה כבטן הרכה של ארצו).

עד כאן.

בנושא יחסי ישראל נורבגיה נגעו השניים חטופות בפתח הפגישה ובסיומה. הולסט הדגיש כי אין בעיות ביחסי שתי המדינות כי השגריר אלון עושה עבודה טובה וכי דוקא משום שלנורבגיה יחס רגשי מיוחד לישראל הם מגלים רגישות לכיבוד זכויות אדם. הוא הביע דאגתם מריבוי הנפגעים של ילדים בשטחים בגין, פעולותינו, ומתנאי כליאתו של וענונו.

בעניין הראשון הסביר רוח'מ את מדיניותנו ורגישותנו לנושא בהדגישו שכל מקרה חריג נחקר ברצינות וכי כל ילד שנהרג אינו מסייע לקידום התהליך ולהבנה בין שני העמים. הוסיף כי באחרונה צמצמנו כוחות הצבא בשטחים והגדלנו את הסד'כ של מג'ב שמנוסים יותר בטיפול במצב. אשר לווענונו הודה רוח'מ שאיננו מודע לפרטים (הערה : מלשכת רוח'מ נמסר לנו כי יאספו מידע שיועבר אליכם).

3. ישיבת העבודה עם שה'ח פרס :

שה'ח פרס דיווח לאורח על תהליך השלום בשני ערוציו. הדגיש שזו טעות לנהל מו"מ סביב מחיר השלום. הנושא העיקרי צריך להיות משמעות השלום. המו"מ הדו-צדדי מטפל בתחומים הקשורים לעבר כאשר הרב-צדדי מטפל בעתיד. בעניין הרב-צדדי, חלה התקדמות בסבב השלישי שהיה מוצלח במיוחד והשיחות עברו מסמינרים ל-FEASIBILITY STUDIES. באופן לא צפוי, נמצאה שפה משותפת בין הצדדים גם בנושאים בעייתיים כגון פליטים ופירוק נשק. חיוני להמשיך ולהשקיע יותר ברב-צדדי ולצקת יצירתיות בתכנון. המזה'ת זקוק למרחב כלכלי משלו. יש לבנות 4 גשרים כלכליים בין המדינות, מבלי להתייחס למצב המדיני:

א. השקיעה. להילחם נגד המידבור.

ב. קידום תיירות בכל המזה'ת.

ג. לצמצם רכישות הנשק.

ד. הגברת המסחר.

לגבי הדו-צדדי, למרות הרצון להשיג שלום כולל, אי אפשר שכל הצדדים יתקדמו באותו קצב. המטרה צריכה להיות לנהל מו"מ עצמאי בכל ערוץ ולהגיע בו-זמנית להסדר עם כל הצדדים. עם הסורים היתה התקדמות מסויימת אך 'אסד נהנה כנראה מעצם ניהול המו"מ ואין התקדמות מהירה. לגבי הפלסטינאים, קיימת התלבטות והתפתלות בתוכם בין האלימות של מיעוט וחוסר אחדות של הרוב. בעיה נוספת היא רצונם להשיג מרכיבי עצמאות מתוך תהליך הביניים עצמו.

שה'ח הנורבגי העיר בעניין סוריה כי הפער הקיים בין העמדות הסוריות והישראליות קשור לשוני בהבנת מושגים הנוגעים לתפישת אופי המו'מ.

האורח שאל במה יכולה אירופה לתרום במסגרת המו'מ הבילטרלי. שה'ח פרס השיב שלאירופה נועד תפקיד עצום בהקמת העמודים שעליהם יונחו הגשרים ולעודד חברות ותעשיות אירופאיות להשקיע במז'ת וליצור מקורות תעסוקה, שעל אירופה לטפח מז'ת של עמים ולא של מנהיגים ולהעלות נושאי זכויות האדם ודמוקרטיה באופן פומבי. הולסט שאל גם אם הסגר בשטחים הוא הכנה לניתוק. השר פרס ענה בחיוב בהוסיפו שלסגר יש תוצאות פסיכולוגיות חיוביות.

הולסט העיר שיש עמימות בעמדה של ישראל בנושא הגרעיני ושאל איך הדבר מתיישב עם הכרזת שה'ח בפריס שישראל מצדדת בפירוז המזה'ת מנשק גרעיני. בתגובתו אמר שה'ח כי כל עוד אין הסכם שלום, אין מקום שישראל תפיג את חששותיהם של השכנים ששואלים את עצמם בעניין זה. שה'ח עידכן את הולסט בפרטי הדיונים בקבוצת העבודה של הבק'ן וברבצ'ד.

4. הפגישה עם סגן שה'ח ביילין :

ס/השר סקר את יחסיו עם דרום אפריקה וההתפתחויות עם ה-ANC, מאזן השיחות בערוץ הרב-צדדי, תוצאות הסגר בשטחים וסוגיות בעיתיות עם האו'מ. שה'ח הולסט שאל על המצוקה הכלכלית של הפלסטינאים בשטחים. ונענה שישראל עושה מאמצים ומשקיעה בפרוייקטים להגברת התעסוקה בשטחים בהטעימו את חשיבות יישום מדיניות הסיוע של מדינות אירופה בהשקעות בשטחים. ביילין הדגיש חשיבות הסקר של FAFO בשטחים. (רעייתו של הולסט היא ראש פרויקט FAFO).

על רצוננו להשתייך ל-CWC ול-WEQG, השיב הולסט שנורבגיה תומכת ללא סייג בהצטרפותנו ל-CWC והוא שמח על רצוננו לגלות מעורבות. אולם בנושא ה-WEQG, למרות שהוא מצדו תומך בנו, הוא מבין את החשש של מדינות אחרות מהצטרפות מסיבית של מדינות מזרח אירופה.

לשאלת ס/שה'ח ביילין לדעתו של האורח על רעיון בוטרוס גאלי להקמת כוח צבאי או'מ קבוע, ענה האורח שעדיף לדעתו לחזק ולשפר את המסגרות הקיימות.

5. הולסט ופמלייתו נפגשו עם פלסטינאים באורינוטל האוז (לפחות משעה). בנפרד מברק ממ'ד אודות כתבה בעתון אל-נאהר על תוכן שיחה זו.

דוד דדון

15 ביוני 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @רהמ), @שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ר'אגת), @רם), @אמן), ממד, סמנכלאירופה,
ערן, כלכליתב', סיבל, רחטמזת, מזתים, ביין,
פרנ, הדס, @ראשהממשלה)

סססס

אאא, חוזם: 23229

אל: רהמש/662

מ-: המשרד, תא: 160693, זח: 1430, דח: ב, סג: בל,

בבבב

636909

כלמ'ס/בהול לבוקר

אל: השלום - אפק

מאת: מנהל ערב 4

הנדון: הסבב ה-10 / סוריה - ישראל

להלן נוסח כתבה של אלדרדרי, כתב 'אל-חיא'ת', מדמשק (15/6):

משקיפים יודעי דבר בדמשק מצביעים על כך שלפגישתו הצפויה של שה'ח הסורי, פארוק אלשרע, עם וורן כריסטופר בשולי ועידת זכויות האדם בוינה נודעת חשיבות רבה לאור המצב הרגיש שאליו הגיעו שיחות השלום. דמשק תובעת עתה התערבות אמר' ברורה בצורת הצעות ליישום 242 במסגרת של פתרון כולל וזאת משום שהיא סבורה כי המו'מ מיצה את עצמו. המשלחת הסורית הסבירה את האספקטים המדיניים והמשפטיים של תביעותיה ושכנעה את הישר' שלא ניתן להשיג שלום עם סוריה בלא נסיגה מלאה מהגולן במסגרת פתרון כולל בכל החזיתות. המשלחת הישר' הגישה את כל מה שהוסמכה ע'י ממשלתה להגיש ולא נותר לה מרחב תמרון. עליה להודיע בגלוי על הסכמה לנסיגה מלאה או שהשיחות יתפכו לבזבוז זמן ואולי יגיעו למבוי סתום. דמשק על כן סבורה שעל ממשלת ישראל לתת למשלחתה החלטת מדינית הכרוכה בהסכמה לנסיגה מלאה ע'מ שהמו'מ יכנס לשלב חדש שהוא שלב של גיבוש לו'ז לנסיגה וסידורי בטחון. הדיבורים הישר' על כך שאין בידיהם הצעות חדשות בסבב ה-10 אינם מעודדים אופטימיות בדמשק באשר לגורלו של סבב זה ולדעתה של דמשק כשלון בסבב הנוכחי יאיים על תהליך השלום כולו. מכאן שדמשק רואה ברצינות רבה כל הצעה אמר' שיכולה לעלות בסבב הנוכחי. עד עתה לא תבעה דמשק באופן רשמי התערבות אמר' אך עתה המצב שונה והמו'מ יהפך לאינולת אם לא יהיו בפני הנושאים ונותנים הצעות מדיניות חדשות. דבר זה הוכח בבירור בשבוע השלישי של הסבב ה-9 כאשר חברי שתי המשלחות ישבו זה מול זה ולא היה להם דבר לאמר. דמשק מדגישה שהיא לא תסכים לכך שמשלחת הישר' תחזור ותתבע מסוריה להגדיר את משמעות השלום לפני הכרה בעקרון הנסיגה המלאה משום שמשמעות דבר זה היא רתימת העגלה לפני הסוסים ותביעה החורגת מנוסח החלטת 242 ובסיס תהליך השלום כמו גם קבלת מחיר פוליטי יקר בתמורה לנסיגה מאדמה שישראל כבשה בלא זכות. באשר לאופי ההתערבות האמר' לתוכנה הרי שדמשק עומדת על כך שעליה לעמוד ברוח הלגיטימיות הבינ'ל. החשוב מכל שווינגטון לא תציע פשרות בנושא האדמה בגולן משום שהדבר יהרוס את ידידותה עם סוריה כפי שעמדתה המעורפלת בנושא ירושלים הורסת את ידידותה עם הפלס'. מכאן החשיבות שנודעה לפגישת אלשרע-כריסטופר שתחשוף את המגמה האמר' בסבב ה-10. בתחום סידורי הבטחון מדגישה דמשק כי על ישראל לותר על כל אשליה כאילו תקבל טובות הנאה בטחונית שיסייעו לה לאיים על בטחונה או ריבונותה של סוריה. אין מקום לדיבורים על פינוי האזור שבקרבת דמשק מכוחות מזוינים. סידורי הבטחון כמו גם האזורים המפורזים ונקודות התצפית מצטמצמים לאזור הגבול והם

חייבים להיות מאוזנים ושווים לגמרי ביחס לשני הצדדים.

עד כאן.

ערב 4

16 ביוני 1993

קשר השלום - תפ: ממנכל, משלחות, אפק

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, מצפא,
רחטמזת, מזתים, סייבל, משפט, רביב, הסברה, @ (ראשהממשלה)

סססס

אאאא, חוזם: 21979

אל: רהמש/646

מ-: קהיר, נר: 254, תא: 150693, זח: 1710, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מיד

א ל: מצרים

ד ע: ממ'ד

מאת: קהיר

הנדון: סודאן-פנים וחץ, עולי הרגל הלובים, חרם, אח'א, אש'פ-לוב.

משיחה עם רימון בלוקוה, יועץ בשגרירות הספרדית בקהיר:

סודאן

1. בן שיחי ביקר לאחרונה בסודאן ונפגש עם חסן תראבי. ציין שבשיחותיו שואף תראבי להפגין היותו אנטלקטואל, איש רוח, המנסה להקריין כוונות טובות, אך למעשה מתברר שהוא מגלומן. תראבי הוא השליט בפועל בסודאן ולו שליחים, העושים הוראותיו ברחבי סודאן. בשיר עומד בצילו ומשמש רק דמות יצוגית. מאז נסיון הפגוע בתראבי באוט'בה לא ברור, מי המושך בחוטים-תראבי או סגניו, כשנראה שתראבי ממלא תפקיד של מנהיג על ולצידו סגניו, ככללם סנוסי, המושכים בחוטים ונותנים הוראות לבצוע.

2. שתי מפלגות האופוזיציה נחלשו, אם כי ממשיכות לפעול בסודאן. תראבי סילק את אנשי האופוזיציה מעמדות מפתח ונתן את משרותיהם לאנשי האח'ס. מהדי משמש למעשה היום כבובה מצרית והשפעתו בסודאן מוגבלת מאד.

3. הנוכחות האיראנית בסודאן לא מורגשת. רוב היועצים הצבאיים האיראנים עזבו את הדרום. קיימים אנשי מודיעין איראנים במספר בסיסים סביב ח'רטום. איראן מסוגלת לסייע לסודאן לשקם את כלכלתה הקורסת, אך מסרבת לעשות כן משום שתראבי פועל עצמאית, כששיטתו שונה מזו האיראנית. תראבי ניסה לטשטש ההבדל בין השיעה לסונה וציין שהיעד שלהן זהה והוא שלטון האסלאם.

4. תראבי טוען שהמשטרים במצרים, אלג'יריה וסעודיה סופם שיופלו ע'י העם משום שלא הצליחו ליצור הקשר הרצוי עם העם. העם חפץ במשטר אסלאמי ומשטרים אלה מונעים זאת ממנו. תראבי חותר לשכנע את המערב שהאסלאם לו הוא מטיף הוא האסלאם העונה על רצון העם. הוא מטיף להתנהגות ולאורח חיים ברוח האסלאם אך אינו מעורב בפיגועים או בפעולות חתרנות.

5. תראבי שולח שליחים לקניה, אוגנדה, צ'אד כדי להשליט את האסלאם עפ'י הדוקטרינה שלו. מעוניין בקשר הדוק עם קרן אפריקה וסבור שגם המצב באזור זה

ישתנה. תראבי מתמקד יותר בפעילות בסומאלי ופחות באריתריאה. האריתריאים חשדנים כלפיו. המשטר הנוצרי באריתריאה אינו יכול לסמוך על תראבי, אך מטעמים טקטיים ימשיך לשמור על קשר עם סודאן. סודאן ואריתריאה זקוקות זו לזו. סודאן כמיהה לצאת מבידודה ואריתריאה מעונינת לשמור על גבולה עם סודאן ולמנוע נסיונות חדירה של קיצוניים.

6. המצב הכלכלי בסודאן קטסטרופלי, אך למרות זאת המערב נחוש בדעתו לא לסייע למשטר הסודאני משום שמקרין חוסר - יציבות באזור. תראבי מגלה התנגדות תקיפה לדרישות המערב. סיכוייו במצב זה לצאת מהבידוד קלושים.

ביקור עולי הרגל הלוביים

7. לפי האנפורמציה שקיבל, ביקור עולי הרגל הלוביים אורגן בין שירותי הבטחון הלוביים לשירותי הבטחון הישראליים. מרבית עולי הרגל היו אנשי מודיעין לוביים. כשנמרודי ביקש תמורה כספית של הון עתק מקד'אפי, עבור ארגון הביקור, חש שליט לוב שהיתה כאן תרמית, בנוסף לביקורת הקשה שספג על רקע הביקור, ולפיכך נתן הוראה לעולי הרגל לתת הצהרה אנטי-ישראלית, הקוראת להשמדת הישות הציונית ולשחרור ירושלים.

החרם הערבי-לע'ר, משפ'מ

8. בן שיחי שוחח עם נציג בלע'ר וזה האחרון מסר לו שאין כל כוונה של הלע'ר להעלות או לדון בנושא החרם על ישראל. עמדת הלע'ר נחושה שקודם יושג הסכם ישראלי-פלסטיני ורק אח'כ יועלה נושא החרם.

9. במפגש האחרון של המשפ'מ נדון נושא החרם, אך לא התקבלה החלטה בנושא משום שמדינות המשפ'מ לא רצו לקבל על עצמם החלטה כזו משני טעמים עיקריים:

א. סולידריות ומחויבות ערבית- לו היתה מתקבלת החלטה בנושא, היתה ההחלטה להמשיך ולתמוך בישום החרם. מכך בקשו מדינות המשפ'מ להמנע, נוכח לחצי המערב.

ב. שאיפה למנוע מתיחות מיותרת עם מדינות ערביות אחרות.

ועידת אח'א

10. נושא הסהרה המערבית אינו בסה'י של ועידת אח'א, אולם הנושא עשוי לעלות במסגרת נאום של המזכ'ל. נושא דרא'פ מצוי על סה'י של הועידה וכן נושא הסכסוך הערבי-ישראלי.

פלסטינים-תהליך השלום- הצעת אסאמה אלבאז.

11. מתרשם משיחותיו עם הפלסטינים שאלו חשים חסר אמון עמוק כלפי ישראל ומכאן רצונם בהבהרות חד-משמעיות. הניר שהציע אסאמה אלבאז בווינגטון היה למעשה נסיון להגיע לפשרה בין הניר האמריקני שנוטה יותר לעמדה הישראלית, לבין הניר הפלסטיני. על מנת לחזק את אמון הפלסטינים הציע אלבאז בניר לכוון בטחון משותף ישראלי-פלסטיני, על שטחי ההתנחלויות. כך יוכלו הפלסטינים להיאחז בתקווה שתהיה להם שליטה גם על השטחים שאין בהם אוכלוסיה ערבית.

12. הגדיר ביקורו של נמרוד נוביק בקהיר ופגישתו עם אוסאמה אלבאז ב-8 כשליחות מטעם שה'ח פרס.

אש'פ- העברת פעילים פלסטינים ללוב.

13. אש'פ החל כבר בהעברת מספר מצומצם של פעילים פלסטינים ללוב בשל קשיים כספיים. סבור שהוצאות שהותם בלוב ימומנו על ידי לוב וזאת בעיקר

מתוך יקרה שקדאפי חפץ להפגין בנותנו חסות לפלסטינים. עם זאת פעילים
פלסטינים רבים אינם חפצים לעבור ללוב ולעזוב את תוניסיה, המשמשת מקום
שירות נוח, ורואים בכך בבחינת הרעת תנאים. נראה שאש'פ נחוש להעבירם
כדי לפתור הבעיות התקציביות שלו.

גבע

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, רחטמזת,
מצרים, מזתים, ערן, כלכליתג', @ (עמית475)

סססס

107

מ ב ר ק נ כ נ ס מ ס ו ו ג

אאא, חוזם: 18724

אל: רהמש/554

מ-: המשד, תא: 140693, זח: 1130, דח: ב, סג: שמ,

בבב

633521

שמור/בהול לבוקר

אל: וושינגטון / אמיתי - ל. השגריר

מאת: מנהל ערב 4

הנדון: התבטאויות סוריות

שלך 552 מ-13/6

לסעיף 1 :

א. להלן דברי שה'ח הסורי אלשרע על-פי סיי'ק 12/6 :
בהצהרות בפני מועצת העם הסורית המתפרסמות בדמשק ב-12/6 הדגיש פארוק אלשרע כי שיחות השלום לא הגיעו עדיין למבוי סתום אולם הוא הזהיר כי המשך הדיון ללא מחויבות של ישראל לנסיגה מלאה מהאדמות הערביות הכבושות יהפוך את הדיון לדיון סרק ולחזרה על מר שארע בתשעת הסבבים הראשונים. תשעת הסבבים בושינגטון לא היו לשוא למרות שלא הניבו תוצאה מכרעת ומהותית. סבבים אלו חשפו את פרצופה של ישראל בצורה ברורה וגלויה בפני העולם כולו, שאותו הוליכה שולל ובפניו הציגה עצמה כקורבן, כפי שהיא טוענת מזה תקופה ארוכה. אלשרע הוסיף כי לישראלים לא נותר צל של ספק בדבר נחישותה הנחרצת של סוריה לקבל בחזרה את כל הגולן וכי הם לא ישיגו שלום עם סוריה ללא נסיגה מלאה מהגולן. אלשרע הביע את דעתו כי זה כשלעצמו הישג גדול של המשלחת הסורית בושינגטון. אלשרע סבור כי שיחות השלום בושינגטון סילקו את האשליות של ישראל וידידיה באשר לעמדתה של סוריה בנושא הגולן. אלשרע מצפה מארה'ב כי תמלא תפקיד של שותף מלא ומשפיע בסבב ה-10, דבר שיביא להתקדמות בשיחות. אלשרע דיבר על המצב הבינערכי ואמר כי הוא עדיין גרוע. הוא ציין כי סוריה השיגה מידת מה של הצלחה בהרגעת העניינים בין מאע'מ לאיראן והיא פועלת לשיפור המצב בין מצרים לאיראן.

עד כאן .

ב. להלן דברי ס/נשיא סוריה, עבד אל-חלים ח'דאם בפני משתתפי הועידה השניה של אגודת סוכנויות הידיעות של אגן הים התיכון. (עפ'י ר' דמשק, 9/6):

לאחר שאסד עלה לשלטון הושגו הישגים בכל תחומי החיים הכלכליים, המדיניים, התרבותיים והחברתיים וזאת עפ'י תכנית המושתתת על משאבי המדינה ואפשרויותיה. אין ספק, כי חלוקת חלק ניכר מהכנסותינו כדי

לבנות את יכולת ההגנה שלנו השפיע על הגשמת כל שאיפותינו, מכיון שהכיבוש הישר' של האדמות הערביות ומטרות התפשטות של הישראלים במטרה להקים את ישראל הגדולה באזור גרמו לנו להקצות חלק ניכר מהכנסותינו להגנה על אדמתנו, שמירת כבודנו והבטחת זכויותינו, לכן סוריה מאז שנת 73' הודיעה על מחויבותה לפעול ולהשיג שלום צודק וכולל באזור שיושבת על החלטות האו"ם, מתוך אמונה שהפתרונות החלקיים והנפרדים לא יובילו אלא להחרפת המצב ולהגברת הסבל, לכן אנו דבקים באימרה שלום צודק וכולל. השקענו מאמצים רבים מתוך הכנה שהשלום הוא צורך ולא רק למען סוריה אלא למען האזור כולו והעולם כולו, מכיון שכולנו מודעים לחשיבותו האסטרטגית והכלכלית של אזור המזה'ת, שהרי השלום באזור הוא שלום למען כולם. בשנים שחלפו המשכנו לפעול וכאשר בוש הציע את יוזמת השלום שלו, לאחר סיום מלחמת המפרץ ולאחר שבחנו יוזמה זו ולאחר

הערבויות שנתנה ארה"ב, הודיעה סוריה, כי היא מקבלת יוזמה זו. כולם הבינו שהעובדה שסוריה קיבלה את היוזמה האמר' סללה את הדרך לועידת מדריד ולשיחות המתנהלות בווינגטון ולמרות כל מה שהתרחש עד עתה, לא הושגה התקדמות ניכרת ומשמעותית. אולם השלום כמטרה נעלה שתוביל לתוצאות חשובות באזור דורש מאמץ נוסף ופעילות נוספת. אין ספק שהקהיליה הבינ'ל נדרשת עתה להשקיע מאמצים נוספים, כדי להפעיל לחץ על ישראל שתדבוק בהחלטות מועהב'ט ובעקרונות הבסיסיים שעליהם התבססה יוזמת השלום. סוריה פעלה להסרת המכשולים הניצבים בפני המשך השיחות, מכיון שנושא זה קשור למטרה נעלה, אשר יש להשקיע למענה מאמצים כבירים ואנו נמשיכים לפעול עד אשר נגשים את שאיפתנו והיא לכונן שלום כולל וצודק באזור. השלום הוא צורך של כולם ולא של מדינה מסויימת, זהו צורך אזורי ובינ'ל הדורש יתר עירנות ושת'פ בינ'ל, כדי לסגור תיק זה ולהגשים בטחון וצדק במסגרת השינוי הבינ'ל והחלטות האו"ם. התעניינותנו בתהליך השלום אין פרושה התעלמותנו מהבעיות האזוריות והבינ'ל האחרות. פעלנו ואנו ממשיכים לפעול למען כינון יחסי שלום בין מדינות האזור שיושבתו על עקרון אי ההתערבות בעניינים הפנימיים, כיבוד הריבונות ופיתוח היחסים למען כולם. עמדתנו כלפי מלחמת עיראק-איראן התבססה על עקרון זה. גם כאשר עיראק פלשה לכוית היתה לנו עמדה ברורה ולא הסתפקנו בעמדה המדינית אלא נטלנו חלק מאופן פעיל לסיום המלחמה במפרץ. יחסי החוץ הבינ'ל שלנו מושתתים על עקרונות השלום. אנו רוצים ופועלים כדי שיחסינו עם כולם יהיו יחסים טובים על בסיס אינטרסים משותפים; כבוד ואי התערבות בעניינים הפנימיים. אין ספק, כי עלינו לרכז את מאמצינו כדי ליצור אווירה שתסייע בכינון יחסים בין מדינות הים התיכון שיהיו גשר שבין החלק האירופי של הים התיכון למזרח וגשר בין המזרח למערב. אני סבור, כי ההסברה ואתם מהווים חלק בסיסי שיוכל ליטול חלק נכבד בתחום זה.

עד כאן.

ג. שר המדינה לענייני חוץ, נאצר קדור (עפ'י סי'ק, 13):

שר המדינה הסורי לענייני חוץ, נאצר קדור הכחיש בהצהרות לעיתון המצרי 'אלאהראם-אלמסאא'י' היו'ל ב-13/6 את מה שנמסר בנוגע לאפשרות של מפגש בקרוב בין פארוק אלשרע ושמעון פרס. הוא גם הכחיש כי יש לממשלת סוריה כוונה כלשהי להעלות את דרג הייצוג במו'מ עם ישראל. המקור הבהיר כי סוריה דבקה בתהליך השלום, עד שנגיע לשלום צודק או עד שנהיה בטוחים שהוא הגיע למבוי סתום, זאת למרות שעד כה שיחות השלום לא הניבו דבר. בנוגע להבטחתו של כריסטופר לנציגי האירגונים היהודיים לפעול כדי לסיים את החרם הערבי על ישראל, אמר קדור כי הצהרותיו של כריסטופר משקפות באופן ברור שווינגטון מעדיפה את ישראל. הוא קרא למדינות ערב לא לפעול מוקדם מידי בכל הנוגע לחרם על ישראל משום שנושא זה תלוי

בתוצאות שיחות השלום. הוא חזר על סרובה של סוריה לפתרונות נפרדים
ואמר כי סוריה דבקה בפתרון כולל בכל המסלולים ובמיוחד בכך שיש לפתור
את הבעיה הפלס', משום שהיא בסיס הסכסוך.
עד כאן.

לסעיף 2 :

בנוסף לקטע 1(ג) דלעיל, בידינו פרשנות מ'תשרין' (9/6) :
'...אין להקל ראש בלחצים שמפעיל הלובי הציוני בארה"ב על קלינטון
להסיר את החרם הערבי על ישראל כאילו החרם הוא מהות הסכסוך ולא
התקפות הישראלית הנמשכת מאז 1948 נגד העם הפלסטיני והכבוש הישראלי
באדמות הערביות משנת 1967...' עד כאן.

ערב 4
14 ביוני 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, רחטמזת,
מזת1, סי יבל, משפט, מצפא, רביב, מעת, הסברה

סססס

סלוא

מברק נכנס גלוי

אאא, חוזם: 18606

אל: רהמש/ 567

מ-: המשרד, תא: 140693, זח: 1027, דח: ר, סג: בל,

בבב

633464

בלמ'ס/רגיל

אל: בון, פריז, לונדון,
קהיר (בנפרד)

מאת: ערב 2

הנדון: הקמת טלביזיה ורדיו פלס'

להלן מסיצ, 13/6:

רצ'ואן אבו עיאש, עיתונאי ופעיל הזרם המרכזי בשטחים, הודיע (13) שקב' פלס' המנוהלת ע'י 30 אישים מהשטחים ומס' עיתונאים קבלה אור ירוק מערפאת להקים תחנת רדיו וטלביזיה פלס' וציין שעיתונאים וטכנאים ישלחו להתמחות במצרים, גרמניה, צרפת ובריטניה.

עד כאן.

ערב 2

14 ביוני 1993

תפוצה: שדח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
גנור, @ (ר'אגת), @ (רם), @ (אמן), ממד, סמנכל'ארופה,
אירופה, רחטמזת, מזח2, רביב, מעת, הסברה,
@ (מתאמשטחים), @ (עמית475)

סססס

לפני

מברק נכנס מסוג

אאאא, חוזם: 19580

אל: רהמ/ש/582

מ-: קהיר, נר: 216, תא: 140693, זח: 1621, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מיד

אל: מצרים

דע: ערב 1, איסוף

מאת: קהיר

הנדון: חיבור רשת חשמל בינערבית.

בתקשורת אתמול (13/6) והיום על מפגש שרי האנרגיה והחשמל ממצרים ירדן, סוריה ועיראק וסגן שר האנרגיה התורכי שנפתח בעמאן בשבת, לדון בחיבור רשת חשמל לחמש המדינות. בדבריו במפגש ציין השר המצרי מאהר אבאט'ה, חשיבות חיבור חמש המדינות לרשת חשמל, כחלק מיצירת גוש כלכלי. כן הסביר כי לתחילת חיבור רשת החשמל המצרית ירדנית שמומנה עוד ב-1988 ע'י הקרן הערבית לפיתוח כלכלי וחברתי יהיה המשך בדמות חיבור כל חמש המדינות לרשת אחת. אתמול נחתם ההסכם לחיבור חמש המדינות לרשת החשמל. השלב הראשון, שיכלול המדינות הנ'ל למעט עיראק, יתבצע עד 1997 במימון הקרן הערבית לפיתוח והבנק האסלאמי לפיתוח. ב-4/94 יפגשו הצדדים בקהיר כדי לעקוב אחר התקדמות ביצוע הפרוייקט.

ברוש

תפוצה: שדח, סשהח, @רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, @שהבט), רחטמזת, מצרים, מזת1, ר/מרכז, ממד, @רם), @אמן)

סססס

תל

מ ב ר ק נ כ נ ס מ ס ו ו ג

אאאא, חוזם: 20220

אל: רהמש/601

מ-: ווש, נר: 2076, תא: 140693, זח: 1800, דח: מ, סג: סו,

בבבב

סודי/מידי

א ל: ממד, מצפא, אגף מזת

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון: נושאי מז'ת שונים

להלן מדברי אנשי INR במפגש עם תאל עמי דרור (רח'ט מחקר אמן) בהשתתפות קופרווסר והח'מ.

סוריה

1. פיל וילקוקס ממלא מקום ראש INR :

א. העריך כי אם הפלסטינים יחשוו שקיימת התקדמות במסלולם, אזי תגבר נכונותם של הסורים להתקדם, כולל נכונות להכיר אפשרות של שלב ביניים במסלול שלהם.

ב. בשנים האחרונות הפכו הסורים לריאליסטים ופרגמטיים והם מתבטאים עתה מעבר לנימת התעמולה שאיפיינה את התבטאויותיהם בעבר. הסורים בצעו שינוי אסטרטגי במדיניותם אך טקטית הם מאד קשוחים.

ג. הסורים יהיו מוכנים לשלום מלא, כולל נרמול, עם ישראל-אך זאת לאחר זמן. לדעתו, אסד ישאף להראות כמי שמלא תפקיד מוביל בתהליך.

2. גורג האריס, מנהל מח' מזת INR :

א. אסד ביצע החלטה אסטרטגית כשהלך למדריד. השלום המלא הוא קלף, שההחלטה מתי לשחק בו היא החלטה טקטית.

ב. התבטאויות העולות מישראל מוסיפות לעודד את אסד לחשוב שכל הגולן מונח על שולחן הדיונים והכל שאלה של עיתוי. במקביל, גם הנרמול על השולחן, ולכן ברור שאסד יודע שזהו המחיר שיצטרך לשלם. קשה להעריך מה השורה התחתונה של אסד בנושא הנרמול, והאם אסד עצמו יודע מהי שורה זו, אך סביר שהוא מוכן, בסופו של דבר, לשלום מלא נוסח מצרים (במשתמע מהנימה בה נאמרו הדברים - הכוונה לקשרים דיפלומטיים ומסחריים במסגרת 'שלום קר' י.א.)

3. וייט, מסגניו של האריס:

א. העריך שאסד יוכל להשלים עם נסיגה הדרגתית במקביל לנרמול הדרגתי אך הלוז המכסימלי להחזרת הגולן מבחינת אסד עשוי להיות עשר שנים.

איראן-פרוליפרציה

4. אנדי ויליאמס (פרוליפרציה INR)

להערכת INR לאיראן לא תהיה היכולת לייצר פצצה לפני המאה הבאה, אף שאין ספק שזו מטרתה.

5. האריס- העריך שאיראן איננה מצליחה למשוך אליה מומחי גרעין איראניים מחול כפי שעיראק הצליחה בשעתו, שכן איראן איננה מציעה למדעניה אפשרויות דומות, ואף האוירה האינטלקטואלית באיראן איננה נוחה לגיוס כח אדם כזה. עם זאת, יתכן שלא ניתן יהיה לבלום את איראן, והמדובר למעשה רק במאמץ לעכבה.

6. וויט העיר ש'משמרות המהפכה' האחראים עדין על נושא הטילים, הפגינר בעבר חוסר מיומנות.

יציבות משטרים

7. וויט:

א. ב- INR מאד מודאגים לגבי תופעת האיסלם הפוליטי. עם זאת, להערכתם התופעה איננה מסכנת את יציבות המשטרים במזהה בשנים הקרובות למעט באלגיריה. שם המצב מחמיר ואין להיות מופתעים אם המשטר באלגיריה יתמוטט בשנים הקרובות.

ב. המצב במצרים מדאיג כיום יותר משהיה לפני כחצי שנה אך נראה שלפחות חלק ניכר מהציבור המצרי מוסיף לתמוך במשטר. בניגוד לתעמולת המשטר, תפיסת האופוזיציה האיסלמית נובעת בעיקר מסיבות מקומיות. עם זאת ב- INR חוששים יותר לאפשרות של רצח מבארך מאשר לגורל המשטר.

ג. המצב בירדן מעודד. התנועה האיסלמית הפוליטית התחזקה אך כנראה שבירדן היא מאופיינת יותר בגוון של זרם מרכזי מבחינת יחסה אל המלך.

ד. סעודיה. המצב פחות חמור מזה המתואר בדווחי התקשורת ולא צפויה סכנה בטווח הקרוב שכן פהר עצמו נתפס כמוסלמי חסוד. עם זאת, דימויו של עבדאללה פחות חיובי.

אמיתי

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצפא, רחטמזת, מזת1, סי יבל, משפט, ר/מרכז, ממד, @ (רם), @ (אמן)

סססס

אאא, חוזם: 17753

אל: רהמש/ 521

מ-: המשרד, תא: 130693, זח: 1314, דח: ר, סג: בל,

בכב

9,257886

9,233388

632488

בלמ'ס/מידי

בהול/נ'י

אל: תפוצת דו"ח אירועים יומי

מאת: המרכז

הנדון: דו"ח אירועים יומי - 13 ביוני 1993

1. תהליך השלום - לקראת הסכם ה-10

בוש' קיימה המשלחת הפלס' שתי פגישות (10-11), כשחידר עבד אל-שאפי עמד בראש המשלחת בפגישה השנייה) עם בכירי מחמ'ד. ומקורות פלס' הביעו פסימיות לגבי הסיכויים להשיג פריצת דרך בשיחות עם ישראל, לאור העמדה האמר' השלילית. לדבריהם, האמר' הבהירו שיסתפקו בנסיון לצמצם הפערים בין עמדות שני הצדדים ולא יתרגמו מעשית עמדותיהם בנושא התנחלויות, י-ם והחלטה 242. כן סרבו לענות על השאלות אותן הציגו הפלס' באגרת שנשלחה לפני הגיעם לווש'. המקורות הוסיפו, שלאור עמדת האמר' עשויים כמה מחברי המשלחת להשעות את השתתפותם במו'מ. (ר. מונטה קרלו, 12). פיצל חוסיני אמר בראיון לט. הירדנית (12) בנוגע לאפשרות שתהליך השלום ייכשל 'אם דבר זה יקרה ... יש לנו הזכות לשוב לאופציות האחרות ביניהם לחימה בשטח והמאבק המזוין' (רויטר, 12).

בינתיים נפגש (10) ערפאת בתוניס עם שגריר סוריה ומסר לו אגרת לנשיא אסד. מקורות פלס' מסרו (12) שערפאת צפוי להפגש בקהיר בימים הקרובים עם הנשיא מבארכ. באגרת לרגל החודש ה-67 לאינתיפאדה הביע (10) ערפאת צער על תמיכת ארה"ב בעמדות ישראל. הבהיר שהמשלחת הפלס' תמשיך לקיים שיחות שלום עם ישראל, יהיו שיחות אלו קשות כאשר יהיו (ר. צות אל-ערב, סימז'ת, ר. אש'פ, 10).

ב. סוריה

בהודעה במועצת העם הסורית (12/6) אמר שה'ח אלשרע בין היתר, כי שיחות השלום לא הגיעו עדיין למבוי סתום. הבהיר כי המשך הדיון ללא מחויבות של ישראל לנסיגה מלאה יהפוך את הדיון לדיון סרק. תשעת הסככים הראשונים לא היו לשווא גם אם לא הניבו תוצאה מכרעת. סככים אלה חשפו את פרצופה של ישראל בפני העולם כולו, שאותו הוליכה שולל. עוד אמר כי לישראל לא נותר צל של ספק בדבר נחישותה הנחרצת של סוריה לקבל בחזרה את כל הגולן וכי לא ישיגו שלום עם סוריה ללא נסיגה מלאה מהגולן. להערכת אלשרע זה לכשעצמו מהווה הישג גדול של המשלחת הסורית בושינגטון. אלשרע חזר והביע תקווה כי ארה"ב תמלא תפקיד של שותף מלא ומשפיע בסבוב העשירי. (סי'ק, 12/6).

בפרשנויות מוצאים הצדקה להחלטת סוריה להמשיך במו'מ וע'פ אלבעת'

(10) סבורים בסוריה כי יש עדיין הזדמנות לקידום תהליך השלום שהוא כורח וצורך של כל הגורמים באזור והוא משרת גורמים אחרים מחוץ לאזור השואפים לשלום ובטחון בעולם לכן עשינו כל שביכלתנו להצלחת הסיכוי לשלום צודק וכולל. (אלבעת', 10/6). במקביל נמשכת האשמת ישראל בנסיונות להגיע לפתרונות חלקיים והסדרים בשלבים במקום להסדר כולל שהוא הפתרון היחיד. ('תשרין', 12).

ג. לבנון

חברי המשלחת הלבנונית יצאו (10) ל'ווש' כדי להשתתף בסבב ה-10 של שיחות השלום. שה'ח הלבנוני פארס בויז אמר שתוצאות שיחות השלום פחותות מהמצופה היות ובמהלכן היו הפסקות דוגמת מערכת הבחירות בישראל ובארה"ב. בויז העריך שהסבב ה-10 לא יהיה סבב רגיל 'כיוון שעיתויו ונסיבותיו המדיניים אינם מאפשרים זאת'. הוסיף שבמהלכו יועלו הקווים הבסיסים של עמדת לבנון ו'תובהר ההצעה הישראלית המעורפלת'. הוא הדגיש את חשיבות תפקידה של ארה"ב בתהליך השלום וציין שארה"ב לא מילאה (עד כה) את תפקידה במלואה. (ר. קול לבנון החופשית, 12).

ד. ירדן

ערב פתיחת הסבב העשירי מקרין רה"מ הירדני אופטימיות וציפיה להתקדמות, הגם ששב ומחדד העמדות הירדניות. בראיונות ל'אלספיר' הלבנוני ול'אלעאלם אליום' (כפי שהובאו ע"י סי'ר, 12) מציין מג'אלי כי ישנן אינדיקציות חיוביות ואיתותים מנותנות החסות בדבר רצינותן וכוונת ארה"ב להיות 'שותפה משפיעה' בשיחות. בד בבד מציין גם 'איתותים חיוביים מצידה של ישראל, במיוחד מול הפלס'.

מג'אלי מציין כי ירדן אינה זקוקה למפגשים חשאיים עם ישראל מכיון ש'אנו מנהלים מו"מ גלוי'. שב ומדגיש כי 'ירדן לא תחתום על חוזה שלום עם ישראל לפני שיסתיימו בהצלחה כל המסלולים האחרים ובראשם המסלול הפלס'. בינתיים אושר רשמית כי בראש המשלחת הירדנית לשיחות יעמוד שגרירה ב'ווש' פאיז טראונה שיחליף את מג'אלי שמונה, כידוע, לרה"מ. שלשה שינויים נוספים בוצעו במשלחת כאשר מרואן דודין, לשעבר שר הסברה, תיסיר עבד אלג'אבר, לשעבר עוזר למזכ"ל האו"מ ולואא' תחסין שרדס, מפקד היח"א לשעבר וכיום יועץ למלך חסיין החליפו שלשה חברים קודמים שמונו לתפקידים בכירים בממשל הירדני (סי'ר, רויטר, 12).

2. כנס שה'ח של 'הכרזת דמשק'

שה'ח של מדינות המשפ"ם, מצרים וסוריה, התכנסו (12) באבו ט'בי. בנאום הפתיחה אמר שה'ח של מאע'ם כי הכינוס מתקיים באוירה של פייסנות. השר קידם בברכה את מחויבותה של ארה"ב להיות שותף מלא בשיחות השלום, וקרא לווינגטון ללחוץ על ישראל 'כדי שתנקוט בצעדים הדרושים לסייע להתקדמות בשיחות'. בנושא איראן אמר השר, כי 'אנו חשים שפיתוח יחסים עם איראן צריך להיות על בסיס של כיבוד זכויותיהן של המדינות השכנות ואי-התערבות בעניינים הפנימיים של אחרים'. נמסר, כי שה'ח של מדינות 'הכרזת דמשק' ידונו בנושאים מדיניים וכלכליים, ובהם בקשת לבנון להצטרף למסגרת זו (רויטר 12).

3. איראן: -רפסנג'אני - לכהונת נשיאות נוספת

בבחירות לנשיאות, שנערכו באיראן ב-11, עומד לזכות, כצפוי, הנשיא
רפסנג'אני בכהונת נשיאות נוספת. מניין הקולות טרם הסתיים. באיראן 30
מליון בעלי זכות בחירה. מתוך 10.9 מליון פתקים שנמנו עד שעה 17.30
ב-12.6, זכה רפסנג'אני ב-63.5, אחוז המועמד השני ב-24.6, אחוז
השלישי ב-9.6 אחוז והאחרון ב-2.5. אחוז בבחירות הקודמות, שנערכו
ב-1989, שבועות ספורים לאחר מות ח'ומייני, זכה רפסנג'אני בכ-95,
אחוז כאשר מולו התייצב רק מועמד אחד.
עדין לא ידוע מה אחוז המצביעים. לפי טענת השלטונות היתה השתתפות כה
ערה עד שהיה צורך להאריך את שעות פתיחת הקלפיות בשלוש שעות. לעומת
זאת, טוענת האופוזיציה (המג'אהדין ח'לק) שהסיבה להארכת שעות הפתיחה
היתה דווקא מיעוט המצביעים (סוכנויות 12).

המרכז

13 ביוני 1993

תפוצה: שהח, סשהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, סמנכלים,
אוקיאניה, אירופה, אמלט, אסיה, ארבל1, ארבל2,
בטמח, הדרכה, הסברה, מאפ, מזאר, מזתים, מצפא,
פרנ, מצרים, תרבות, מעת, @ (לעמ), מקצב2,
אומן, ממד, @ (מתאבשטחים), @ (עמית475),
@ (רם), @ (אמן), @ (עמית762), @ (לוברני), משפט, @ (יתום/ממרהמ), רחטמזת

סססס